

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Снежана Михайлова Грозева,

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания (ИБЕИ), Б А Н

ОТНОСНО: конкурс за заемане на академична длъжност „**доцент**” по специалността „Генетика” в секция „Биомониторинг и екологичен риск”, отдел „Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология” в ИБЕИ, БАН.

В конкурса за академичната длъжност „**доцент**” по специалността „Генетика” (направление 4.3. „Биологически науки”) за нуждите на ИБЕИ-БАН, обявен в Държавен вестник, бр. 50/01.07.2022 г., се е явил единствен кандидат – гл. асистент д-р **Светла Петкова Гатева** – служител в същия институт.

Светла Гатева е родена на 09.11.1963 г. София, и през 1990 г. завършва магистърската програма по биология (специализация „Екология”) в Биологическия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”. През 2004 г. защитава успешно дисертация на тема „Цитогенетични проучвания на мутагенното въздействие на комбинация от пестициди и тежки метали в лимфоцитна тестова система”. Основните научни интереси на д-р Гатева са в областта на генетиката и екотоксикологията. За успешното реализиране на тези изследвания е специализирала през 2008 г. в Университета на Полония (Унгария) в областта на екотоксикологията на водни екосистеми и през 2010 г. в Лисабон (Португалия) в областта на молекулярните маркери и технологии, участвала е в курсове в областта на молекулярните изследвания, организирани от ЦЛОЕ-БАН.

За участие в обявения конкурс на хартиен и електронен носител кандидатът д-р Гатева е представила (макар и не съвсем прецизно подготвени и с допуснати редица печатни грешки) всички изискуеми документи.

В конкурса д-р Гатева участва с 22 научни публикации, от които: 9 статии в Q2, 5 в Q3, 6 в Q4 и две глави от книги. Освен тях е приложен списък от 19 публикации извън справката за покриване на минималните наукометрични изисквания, който включва предимно публикувани доклади от участие в научни форуми и публикации в списания без импакт фактор, както и 4 публикации по резултатите от дисертацията. Част от статиите са публикувани в реномирани научни списания с висок ИФ (Biomolecules, Life, Environmental toxicology, Environmental Toxicology and Pharmacology, Environmental Science and Pollution Research). В 13 публикации (в т.ч. едната глава от книга) д-р Гатева е първи, в други три публикации е втори автор, което предполага нейната водеща роля в съответните изследвания. Индикатор за колаборативност и умения за работа в екип е фактът, че голяма част от публикациите са в съавторство с колеги както от изследователската група, в която работи, така и с колеги от други звена на БАН, от Института по розата и други ароматни растения, от Русия и Словакия.

Представената по конкурса публикационна дейност на кандидата покрива и по част от разделите надвишава минималните наукометрични национални изисквания, както и по-високите минимални изисквания на БАН за доцент, съответно в категория Г

(245 т. вместо 220) и категория Д (120 т. вместо 60), а така също и изискуемия минимум по показателите за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ИБЕИ (13 вместо 10 публикации с импакт фактор).

Представените по конкурса научни трудове имат оригинален характер и по-важните научни приноси в тях може да бъдат разделени на няколко основни направления:

- Скрининг за генотоксичност на мутагенни фактори от околната среда под въздействие на хербициди, тежки метали, УВ радиация и др.;
- Генетични и биохимични промени в диворастящи и моделни растения под въздействие на абиотични стрес фактори и ниво на толерантност към тях;
- Антимутагенеза чрез синтетични и природни продукти, адаптивен отговор;
- Генетичен мониторинг на влиянието на абиотичните фактори върху растения от високопланински екосистеми;
- приноси от методичен характер.

Основни тест обекти на проведените изследвания са човешки лимфоцитни култури и коренова меристема от ечемик, като за постигане целите на изследването (главно за оценка въздействието на различни фактори) са следени хромозомните аберации, наличието на микроядра, двойно верижни разриви, процеса на апоптоза.

Общоприет критерий за признанието и значимостта на извършените изследвания е тяхното цитиране в публикации на други изследователи – в материалите по конкурса са представени 140 цитирания на общо 22 от трудовете на д-р Гатева, от тях 59 (*едно от 60-те, представени от кандидата, под №33 е скрито автоцитиране*) цитирания на 11 от публикациите ѝ са в статии, публикувани в WoS/Scopus.

Д-р Гатева е участвала в разработването на 15 проекта, от които 10 са български, и 5 са международни. На един от тях е била ръководител.

Д-р Гатева взема активно участие в организирането на научни форуми като член на Организационни комитети, в съставителската и редакторска дейност при подготовката на сборници с материалите от тези форуми, рецензира голямо количество статии за реномирани научни списания.

Кандидатът има ясно изграден профил на научноизследователска работа в областта на генотоксикологията и хабилитирането ѝ ще укрепи групата изследователи в областта на генетиката в ИБЕИ.

Заключение

Оригиналните научни приноси в областта на генотоксикологията и мутагенезата от околната среда; ръководството на научни изследвания; признанието на колегите у нас и в чужбина, ми дават основание да препоръчам с увереност на членовете на НЖ да предложи на Научния съвет на ИБЕИ да подкрепи избора на доктор Светлана Гатева за доцент по научната специалност ГЕНЕТИКА (01.06.06) за нуждите на секция „Биомониторинг и екологичен риск“.

София, 04.11.2022

проф. д-р Снежана Грозева